

Reinaert de Vos, naar verschillende uitgaven van het middeleeuwsche epos herwrocht door STIJN STREUVELS, met een inleiding van Prof. Dr. J. W. MULLER en verlicht met randen en teekeningen door B. W. WIERINK. L. J. Veen, Amsterdam.

Het is een jaar of twaalf geleden dat de heer Wierink debuteerde met een aardig prentenboek: „Pims-Poppetjes”.

Dit was een aanwinst voor de prentenboeken-wereld. Het zag er prettig en frisch uit en gewend als wij waren aan de zoete-lieve chromo's der aarts-lithografen kwam daar iemand die liet zien, dat gelithografeerde prentjes ook pittig konden zijn, dat er karakter in kan zitten, een persoonlijke opvatting uit naar voren kan komen.

Die Japansche etagère beeldjes, die witte muizen, ze hadden het vlotte van een nat gewassen aquarel en waren toch in den grond litho's gebleven en niet op steen nageprutste waterverfteekeningen geworden. Men kon zien dat de maker zijn techniek onder de knie had, dat hij wist wat er op den steen te beginnen was.

Na Pims-Poppetjes verscheen een „Jan Klaassen” boekje van den heer Wierink, dat een goed vervolg was op het eerste, en in dien tusschentijd teekende hij vooral veel dieren, waarvan de Arti-tentoonstellingen af en toe getuigden.

Artis was zijn studieveld, hij teekende er leeuwen en marmotjes, vogels en vossen; vergis ik mij niet heel erg dan zijn zelfs een gedeelte der dierenafbeeldingen die bij de hokken ons de verschillende bewoners doen herkennen, van zijn hand; geen wonder dan ook dat hij zich aangetrokken gevoelde tot illustrering van een dieren-epos als Reynaert de Vos.

Hier kon hij zijn dierteekeningen tot smaakvolle composities verwerken, hier vond hij gelegenheid zijn leeuwen, en vogels te groepeeren tot een decoratief geheel. Want al

was hij in zijn natuur-studiën nauwgezet teekenaar en handig aquarellist, een zekere zucht naar decoratief evenwicht, naar lijnen-samenstel was hem niet vreemd.

't Kan zijn dat hij onwillekeurig den invloed van Dijsselhof en Cachet heeft ondervonden, die beiden neiging tot een decoratieve opvatting der dingen hebben, welke men niet verwarren moet met het kunstig lijnensyteem dat hedendaagsche versierders zoo gaarne bezigen als fundament voor hunne motieven-samenstel.

Dat gevoel voor de decoratieve waarde der dingen doet de kunstenaar in zijn werk juist datgene aangeven waar het om gaat, wat het karakter typeert. Het zijn niet alleen de kleinigheden die hij verwaarloost om den hoofdvorm te behouden, soms zelfs worden de kleinigheden, wanneer die kenmerkend zijn voor hem de hoofdzaak, en zal hij slechts den uiterlijken omtrek behouden, als de noodzakelijke complex der typeerende details.

De Japanners hebben dit bij uitstek begrepen, hun concentreeren van mensch-, van dier-, van plantvormen tot het meest marquante overblijft is even voortreffelijk als hun aangeboren gevoel voor evenwicht, zoowel door lijnenomtrek, als door kleurverhouding; en deze beide eigenschappen beheerschen ook het illustratieve werk van den heer Wierink, ten minste voor zoover dit de platen betreft. De omrandingen hebben andere kwaliteiten, nauw verwant met hunne eigen eischen van bestemming, (waarop we straks nog even terugkomen) maar om de platen is het in deze toch te doen, afgescheiden natuurlijk van Stijn Streuvels tekst.

In de beide eerste thans verschenen afleveringen (met een negental zal het werk compleet zijn) komen reeds een viertal platen voor die een indruk kunnen geven wat deze uitgave belooft.

Ernstig en rustig is de beginplaat, waar de vrome copïist voor zijn lessenaar gebogen, de ganzenpen hanteert; een ridder en een edelvrouwe, een beeldtenis van den loozen vos, zij dienen als een inleiding tot het verhaal. Met goed in stijl en toon gehouden letter begint onder dit beeld direct de proloog.

Rijker van vinding en aardiger van orna-

Een nieuw Prentenboek.

mentatie is de slotpagina van de proloog met Nobel den Koning er op. Ook als geheel is dit plaatje van een mooie kleuren-harmonie; wat zij trouwens alle zijn. De bruin-roode fondkleur met de donkerder roode letters doet iets denken aan oud perkament, en hierbij stemmen het licht-blauw, het grijs, het groen, het bruin, tot een zeer goed geheel.

Zoo is de beginplaat van het eigenlijke verhaal, waar wij boven in een halven cirkel de verzamelde dieren in Nobel's hof zien, en waaronder de tekst een aanvang neemt, een prettig, rustig kleur-geheel. Vroolijk staat hier wit op rood:

Hier beghinnen die avonturen van den

VOS REYNAERDE

waarop dan in de roode tekstletter het verhaal volgt.

De vierde plaat in deze aflevering is als dieren-compositie wel de belangrijkste.

Zij illustreert de aanklacht van Isingrijn:

„Nu gaet hier up eene claghe
Isingrijn ende sine maghe
Ghinghen voor den coninc staen.
Isingrijn begonste saen,
Ende sprac: her coninc heere,
Dor U edelheit ende dor U eere,
Beede dor recht ende dor ghenade,
Ontfaerme U der groter scade,
Die mi Reynaert heeft ghedaen,
Daer ic dicke af hebbe ontfaen
Groten lachter ende verlies.”

Waardig ligt koning Nobel voor zich uit te staren, ter weerszijden zijn de dieren om hem heen gegroeped, op den achtergrond

flankeeren als Egyptische sfinxen, linxen en uilen, en wuiven witte pauwestaarten boven het majestueuze hoofd

Op het voorplan „Isingrijn ende sine maghe” die vol eerbied hunne klacht komen indienen.

Behalve deze prentverbeeldingen, heeft 's heeren Wierinks aandeel in deze uitgave bestaan in het verluchten door omrandingen en toepasselijke vignetten.

Uit den aard der zaak, als aansluitende bij de zwarte, strakke typografische letter, heeft de heer Wierink deze boekversieringen meer geornamenteerd.

In een rand van zeer sterk gestileerde blaadjes en bloem-motieven zijn de diertjes gegrepen, die, hoewel minder tot ornament gebracht dan de bladen er toch goed mede samengaan.

Deze rand die geheel het karakter der houtsnede draagt, is in bruin-rood om de stevig zwarten tekst heengedrukt, en vormt een goede afsluiting, die door de aaneengesloten compositie als een aangename bruin-roode bordure is.

De sluitvignetjes (waarvan wij hieronder er een afdrukken) ten slotte gaven den heer Wierink aanleiding tot tal van aardige composities met dierfiguurtjes, marmotjes, apen, leeuwen, vossen enz. enz.

Wij zien uit alles dat de verluchter het een genoegen vond en niet een taak, en hieraan is het toe te schrijven, dat het geheel er zoo prettig uitziet, en dat Reijnaert thans verschijnt zooals prof. Muller in de voorrede zegt in een gewaad dit kleinood onzer letterkunde waardig.

Hulde aan teekenaar en uitgever.

R. W. P. JR.

